

Λύσεις 2ου Επαναληπτικού διαγωνίσματος στα Μαθηματικά Γενικής Παιδείας

ΘΕΜΑ Α

A1. Είναι $\frac{(t_1 - \bar{x}) + (t_2 - \bar{x}) + \dots + (t_v - \bar{x})}{v} = \frac{t_1 + t_2 + \dots + t_v}{v} - \frac{v\bar{x}}{v} = \bar{x} - \bar{x} = 0$

A2. Μια συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το A λέμε ότι παρουσιάζει τοπικό μέγιστο στο $x_1 \in A$, όταν $f(x) \leq f(x_1)$ για κάθε x σε μια περιοχή του x_1 .

A3. Δύο ενδεχόμενα A, B λέγονται ασυμβίβαστα όταν $A \cap B = \emptyset$

A4. α) Σ β) Λ γ) Λ δ) Σ ε) Λ

ΘΕΜΑ Β

B1. Εστω c το πλάτος των κλάσεων. Τότε η πρώτη κλάση θα είναι η $[10, 10+c)$, η δεύτερη κλάση η $[10+c, 10+2c)$, η τρίτη $[10+2c, 10+3c)$, η τέταρτη $[10+3c, 10+4c)$ και η πέμπτη $[10+4c, 10+5c]$.

Είναι $10+4c = 18 \Leftrightarrow c = 2$

B2. Εστω $F_2\% = x$, τότε $f_3\% = F_3\% - F_2\% = 60 - x$ και $f_2\% = F_2\% - f_1\% = x - 10$

Για τον μέσο όρο των βαθμών, ισχύει:

$$\bar{x} = \sum_{i=1}^5 x_i f_i = \sum_{i=1}^5 \frac{x_i f_i\%}{100} \Leftrightarrow$$

$$\bar{x} = \frac{11 \cdot 10 + 13(x - 10) + 15(60 - x) + 17 \cdot 20 + 19 \cdot 20}{100} \Leftrightarrow$$

$$\bar{x} = \frac{1600 - 2x}{100} = 15,3 \Leftrightarrow 1600 - 2x = 1530 \Leftrightarrow x = 35$$

Άρα $F_2\% = 35$, $f_2\% = 25$, $f_3\% = 25$.

B3. Αρχικά κατασκευάζουμε το πολύγωνο αθροιστικών σχετικών συχνοτήτων. Η οριζόντια γραμμή στο 50% τέμνει το πολύγωνο στο E . Η διάμεσος είναι τιμή του διαστήματος 14 - 16.

Τα τρίγωνα ΔDE και $AB\Gamma$ είναι όμοια, οπότε:

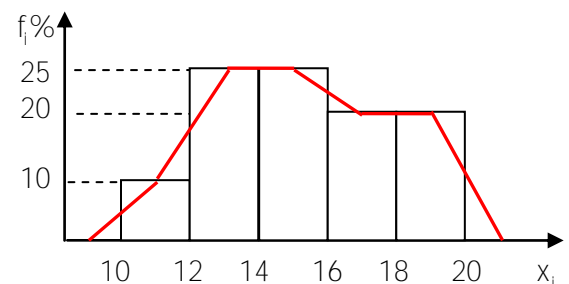
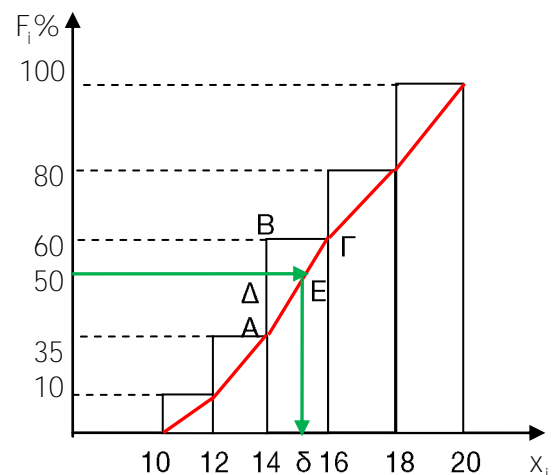
$$\frac{AD}{AB} = \frac{DE}{B\Gamma} \Leftrightarrow \frac{50 - 35}{60 - 35} = \frac{\delta - 14}{16 - 14} \Leftrightarrow \frac{15}{25} = \frac{\delta - 14}{2} \Leftrightarrow$$

$$\delta - 14 = 1,2 \Leftrightarrow \delta = 15,2$$

B4. Από 13 έως 14 βρίσκεται το $\frac{1}{4} f_2\% = 6,25\%$ των βαθμών, από 14 έως 16 το 25% των βαθμών και από 16 έως 17 το $\frac{1}{4} f_4\% = 5\%$ των βαθμών. Άρα από 13 έως 17 βρίσκεται το $6,25\% + 25\% + 5\% = 36,25\%$ των βαθμών.

B5. Το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από το πολύγωνο και τον οριζόντιο άξονα είναι ίσο με το άθροισμα των σχετικών συχνοτήτων επί της%, δηλαδή $E = 100$.

Βαθμοί [...-...)	x_i	$F_i\%$	$f_i\%$
10-12	11	10	10
12-14	13	35	25
14-16	15	60	25
16-18	17	80	20
18-20	19	100	20

B6. Αν όλοι οι βαθμοί της κλάσης $[10,12)$ αυξηθούν κατά 2 μονάδες, τότε η κλάση θα γίνει $[12,14)$ και η κλάση $[10,12)$ θα πάψει να υπάρχει. Όμοια οι βαθμοί της κλάσης $[12,14)$ θα προστεθούν σε αυτούς της κλάσης $[14,16)$, οπότε η κλάση αυτή θα έχει σχετική συχνότητα $25\%+25\%=50\%$. Το νέο δείγμα βαθμών φαίνεται στο διπλανό πίνακα και η μέση τιμή του είναι:

Βαθμοί [... - ...)	x_i	$F_i\%$	$f_i\%$
12-14	13	10	10
14-16	15	60	50
16-18	17	80	20
18-20	19	100	20

$$\bar{x}' = 13 \cdot 0,10 + 15 \cdot 0,50 + 17 \cdot 0,20 + 19 \cdot 0,20 = 16$$

B7. $s^2 = (13-16)^2 \cdot 0,10 + (15-16)^2 \cdot 0,50 + (17-16)^2 \cdot 0,20 + (19-16)^2 \cdot 0,20 = 3,4 \Leftrightarrow s \approx 1,84$.

Αν η κατανομή ήταν κανονική τότε στο διάστημα $(\bar{x}, \bar{x} + s)$ δηλαδή στο διάστημα $(6, 17,84)$ θα βρίσκονταν το 34% των τιμών. Αυτό όμως δεν συμβαίνει γιατί στο διάστημα $[16,18)$ βρίσκεται μόλις το 20% των τιμών.

ΘΕΜΑ Γ

$$\text{α) } \bar{x} = \frac{\frac{1}{4} + P(\emptyset) + P(\Omega) + P(A \cap B) + \frac{1}{2} + P(A \cup B)}{6} \Leftrightarrow \bar{x} = \frac{\frac{3}{4} + 1 + P(A \cap B) + P(A) + P(B) - P(A \cap B)}{6} \Leftrightarrow \bar{x} = \frac{\frac{3}{4} + 1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{2}}{6} = \frac{5}{12}$$

Είναι $\emptyset \subseteq A \cap B \Rightarrow 0 = P(\emptyset) \leq P(A \cap B)$, $A \cap B \subseteq A \Rightarrow P(A \cap B) \leq P(A)$,

$B \subseteq A \cup B \Rightarrow P(B) \leq P(A \cup B)$ και $A \cup B \subseteq \Omega \Rightarrow P(A \cup B) \leq P(\Omega) = 1$.

Οι τιμές τοποθετημένες σε αύξουσα σειρά, είναι: $0, P(A \cap B), \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, P(A \cup B), 1$

Η διάμεσός τους είναι $\delta = \frac{\frac{1}{4} + \frac{1}{2}}{2} = \frac{3}{8}$.

β) Από τον προσθετικό νόμο, έχουμε $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{3}{4} - P(A \cap B)$

Είναι $\sum_{i=1}^6 x_i = 0 + P(A \cap B) + \frac{1}{4} + \frac{1}{2} + \frac{3}{4} - P(A \cap B) + 1 = \frac{5}{2}$ και

$$\sum_{i=1}^6 x_i^2 = 0^2 + P^2(A \cap B) + \frac{1}{16} + \frac{1}{4} + \left(\frac{3}{4} - P(A \cap B)\right)^2 + 1 \Leftrightarrow$$

$$\sum_{i=1}^6 x_i^2 = P^2(A \cap B) + \frac{5}{16} + \frac{9}{16} - \frac{3}{2}P(A \cap B) + P^2(A \cap B) + 1 = 2P^2(A \cap B) - \frac{3}{2}P(A \cap B) + \frac{15}{8}$$

$$s^2 = \frac{1}{5} \left(\sum_{i=1}^5 x_i^2 - \frac{\left(\sum_{i=1}^5 x_i\right)^2}{5} \right) = \frac{1}{6} \left(2P^2(A \cap B) - \frac{3}{2}P(A \cap B) + \frac{15}{8} - \frac{\left(\frac{5}{2}\right)^2}{6} \right) \Leftrightarrow$$

$$s^2 = \frac{1}{3}P^2(A \cap B) - \frac{1}{4}P(A \cap B) + \frac{5}{36}$$

γ) Εστω $P(A \cap B) = x$ και $s^2 = f(x)$, τότε $f(x) = \frac{1}{3}x^2 - \frac{1}{4}x + \frac{5}{36}$

Επειδή $0 \leq P(A \cap B) \leq P(A) = \frac{1}{4}$, η f έχει πεδίο ορισμού το $A_f = \left[0, \frac{1}{4}\right]$

Η f είναι παραγωγίσιμη στο $\left[0, \frac{1}{4}\right]$ με $f'(x) = \frac{2}{3}x - \frac{1}{4} = \frac{8x-3}{12}$

Είναι

$$0 \leq x \leq \frac{1}{4} \Leftrightarrow 0 \leq 8x \leq 2 \Leftrightarrow -3 \leq 8x - 3 \leq -1 \Leftrightarrow \frac{-3}{12} \leq \frac{8x-3}{12} \leq -\frac{1}{12} \Rightarrow f'(x) < 0 \Rightarrow f \downarrow \left[0, \frac{1}{4}\right]$$

Η f έχει ελάχιστο για $x = \frac{1}{4}$, άρα η διασπορά γίνεται ελάχιστη όταν $P(A \cap B) = \frac{1}{4}$, τότε

$$P(A \cup B) = \frac{3}{4} - \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$$

δ) i. $P(A \cap B') = P(A - B) = P(A) - P(A \cap B) = \frac{1}{4} - \frac{1}{4} = 0$

ii. Επειδή τα ενδεχόμενα $A \cap B'$ και $B \cap A'$ είναι ασυμβίβαστα, είναι

$$P[(A \cap B') \cup (B \cap A')] = P(A \cap B') + P(B \cap A') = 0 + P(B) - P(A \cap B) = \frac{1}{4}$$

iii. Είναι $A' \cap B' = (A \cup B)'$, άρα $P(A' \cap B') = P((A \cup B)') = 1 - P(A \cup B) = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

ΘΕΜΑ Δ

α) Επειδή το σημείο K ανήκει στη C_f είναι $f(1) = -5 \Leftrightarrow$

$$\frac{1}{2}N(A \cup B) - (N(A) + N(B)) - \frac{1}{2}N(B) = -20 \Leftrightarrow \frac{1}{2}N(A \cup B) - N(A) - \frac{3}{2}N(B) = -20 \quad (1)$$

Είναι $f(x) = N(A \cup B)x - (N(A) + N(B)) \geq 0 \Leftrightarrow x \geq \frac{N(A) + N(B)}{N(A \cup B)}$

Για κάθε $x < \frac{N(A) + N(B)}{N(A \cup B)}$ είναι $f'(x) < 0 \Rightarrow f \downarrow \left(-\infty, \frac{N(A) + N(B)}{N(A \cup B)}\right)$ και για κάθε

$x > \frac{N(A) + N(B)}{N(A \cup B)}$ είναι $f'(x) > 0 \Rightarrow f \uparrow \left[\frac{N(A) + N(B)}{N(A \cup B)}, +\infty\right)$. Η f έχει ελάχιστο στο

$$x = \frac{N(A) + N(B)}{N(A \cup B)}, \text{ άρα } \frac{N(A) + N(B)}{N(A \cup B)} = 1 \Leftrightarrow N(A \cup B) = N(A) + N(B) \Leftrightarrow$$

$$\frac{N(A \cup B)}{N(\Omega)} = \frac{N(A)}{N(\Omega)} + \frac{N(B)}{N(\Omega)} \Leftrightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B), \text{ άρα τα } A, B \text{ είναι ασυμβίβαστα.}$$

β) Είναι $N(A) + N(B) = 30 \Leftrightarrow N(B) = 30 - N(A)$ (2), οπότε η (1) γίνεται:

$$\frac{1}{2}(N(A) + N(B)) - N(A) - \frac{3}{2}N(B) = -20 \Leftrightarrow \frac{1}{2}N(A) + N(B) = 20 \stackrel{(2)}{\Rightarrow}$$

$$\frac{1}{2}N(A) + 30 - N(A) = 20 \Leftrightarrow N(A) = 20$$

γ) Επειδή τα A, B είναι ασυμβίβαστα ισχύει ότι

$$\begin{aligned}
 B \subseteq A' &\Rightarrow P(B) \leq P(A') \Leftrightarrow \frac{1}{P(B)} \geq \frac{1}{P(A')} \Leftrightarrow \frac{1}{P(B)} \geq \frac{1}{1-P(A)} \Leftrightarrow \\
 \frac{1}{P(B)} + \frac{4}{P(A)} &\geq \frac{1}{1-P(A)} + \frac{4}{P(A)} \Leftrightarrow 9 \geq \frac{1}{1-P(A)} + \frac{4}{P(A)} \Leftrightarrow \\
 9(1-P(A))P(A) &\geq P(A) + 4 - 4P(A) \Leftrightarrow 9P(A) - 9^2P(A) \geq 4 - 3P(A) \Leftrightarrow \\
 9P^2(A) - 12P(A) + 4 &\leq 0 \Leftrightarrow (3P(A) - 2)^2 \leq 0 \Leftrightarrow 3P(A) - 1 = 0 \Leftrightarrow P(A) = \frac{2}{3} \Leftrightarrow \\
 \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{2}{3} &\Leftrightarrow N(\Omega) = \frac{3}{2}N(A) = 30.
 \end{aligned}$$

δ) Από τη σχέση (2) έχουμε $N(B) = 30 - N(A) = 10$ και επειδή $A \cap B = \emptyset$, είναι

$$N(A \cup B) = N(A) + N(B) = 30, \text{ οπότε } f(x) = 15x^2 - 30x - 5$$

Για να δέχεται η C_f εφαπτομένη παράλληλη στην ε , πρέπει να υπάρχει $x \in \mathbb{R}$ για το οποίο να ισχύει: $f'(x) = 30 \Leftrightarrow 30x - 30 = 30 \Leftrightarrow 30x = 60 \Leftrightarrow x = 2$. Είναι $f(2) = -5$ και η

εφαπτομένη έχει εξίσωση $y - f(2) = f'(2)(x - 2) \Leftrightarrow y + 5 = 30(x - 2) \Leftrightarrow y = 30x - 65$.

Για $x = 0$ είναι $y = -65$ και για $y = 0$ είναι $x = \frac{13}{6}$. Η εφαπτομένη τέμνει τους άξονες στα

σημεία $A(0, -65)$ και $B\left(\frac{13}{6}, 0\right)$. Το εμβαδόν του τριγώνου OAB είναι:

$$(OAB) = \frac{1}{2}(OA)(OB) = \frac{1}{2} \cdot 65 \cdot \frac{13}{6} = \frac{845}{12}$$